

OCENIANIE ARKUSZA – POZIOM PODSTAWOWY

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Suma pkt	Kryteria zaliczenia
1.	a) dolnośląskie, Wrocław b) Republika Czeska lub Czechy	0 - 2	Za poprawne podanie nazwy województwa i jego stolicy ..... 1 pkt Za wpisanie nazwy państwa - sąsiada Polski na mapie w odpowiednim miejscu ..... 1 pkt
2.	- wysokość bezwzględna Narożnika: 851 m n.p.m. - wysokość bezwzględna schroniska w Łęczycach: 590 m n.p.m. (uznajemy wysokość: między 580 m n.p.m. a 600 m n.p.m.) - różnica wysokości: 851 m n.p.m. – 590 m n.p.m. = 261 m uznajemy wynik: od 251 m do 271 m	0 - 2	Za poprawne podanie nazwy wzniesienia i jego wysokości w m n.p.m. .... 1 pkt Za poprawne obliczenie różnicy wysokości w m ..... 1 pkt
3.	Zdanie 1: żółtego i niebieskiego lub czerwonego, żółtego i niebieskiego Zdanie 2: niebieskiego i czerwonego	0 - 2	Za poprawne uzupełnienie luk w każdym zdaniu po ..... 1 pkt
4.	B	0 - 1	Za podkreślenie poprawnej odpowiedzi ..... 1 pkt
5.	Np. <u>Trasa</u> – niebieskim szlakiem na S do żółtego i nim wspólnie z czerwonym do węzła szlaków przy leśniczówce. Dalej czerwonym przez Lisi Grzbiet. <u>Charakterystyczne punkty:</u> - Karłów, - leśniczówka. <u>Uzasadnienie</u> – - najkrótsza trasa, - nie ma na niej stromych podejść, - możliwość zatrzymania się w Karłowie (zakupy, posiłek) lub <u>Trasa</u> – szlakiem niebieskim do żółtego. Dalej zielonym. <u>Charakterystyczne punkty:</u> -schronisko PTTK w Pasterce, - Ostra Góra <u>Uzasadnienie:</u> - możliwość poznania kolejnego schroniska w G. Stołowych i odpoczynku w nim (posiłek), - trasa częściowo prowadzi otwartym terenem – widoki, ciekawe formy terenu (skałki), - zabytkowe obiekty na trasie, np. dzwonnica.	0 - 3	Za poprawne podanie trasy przebiegającej wyłącznie szlakami turystycznymi z uwzględnieniem dwóch charakterystycznych punktów .. 1 pkt Za poprawne uzasadnienie atrakcyjności turystycznej trasy: - jednym argumentem ..... 1 pkt - dwoma argumentami ..... 2 pkt

6.	Odległość na mapie: 7,3 cm (dopuszczalny błąd pomiaru: +/- 3 mm) 1:50 000 1 cm – 0,5 km 1 cm – 0,5 km 7,3 cm – x km x = 3,65 km (dopuszczamy odpowiedź z przedziału: 3,5-3,8 km)	0 - 2	Za poprawny sposób obliczenia 1 pkt Za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik ..... 2 pkt
7.	Np. - występowanie wód mineralnych – funkcjonowanie uzdrowiska Kudowa Zdrój; - bardzo duże walory przyrodnicze – utworzenie PN Gór Stołowych; - bardzo duże walory przyrodnicze – rozbudowa infrastruktury turystycznej (np. obiektów noclegowych, gastronomicznych, szlaków turystycznych).	0 - 2	Za poprawne podanie: - jednego przykładu ..... 1 pkt - dwóch przykładów ..... 2 pkt
8.	Argumenty, np.: - łatwy, szybki dojazd do Kudowy Zdroju drogą wojewódzką 387, - gęsta sieć dróg asfaltowych, - usytuowanie parkingów w pobliżu atrakcyjnych miejsc dla turystów.	0 - 2	Za poprawne podanie: - jednego argumentu ..... 1 pkt - dwóch argumentów ..... 2 pkt
9.	a) np. - zbudowane z górnokredowych piaskowców i margli, - naprzemianległe ułożenie skał, - nieckowate, prawie poziome zaleganie skał, - labirynty skalne, - prawie płaskie fragmenty najwyższych wzniesień; b) - piaskowiec (piaskowiec ciosowy), osadowe.	0 - 2	a) Za poprawne podanie dwóch cech budowy geologicznej lub rzeźby ..... 1 pkt b) Za poprawne podanie nazwy skały budującej kulminację Szczelińca i jej przyporządkowanie do odpowiedniej grupy skał ..... 1 pkt
10.	Procesy egzogeniczne: erozja, denudacja, wietrzenie. Procesy endogeniczne: wulkanizm, metamorfizm, plutonizm.	0 - 1	Za poprawne pogrupowanie wszystkich procesów ..... 1 pkt
11.	B. Spadek średniej rocznej temperatury powietrza ze wzrostem szerokości geograficznej.	0 - 1	Za poprawną odpowiedź ..... 1 pkt

12.	Np. W styczniu najwyższa temperatura jest w Yorku i spada w kierunku wschodnim osiągając minimum w Kazaniu. W lipcu najniższa temperatura powietrza jest w Yorku i w kierunku wschodnim wzrasta, osiągając maksimum w Kazaniu.	0 - 1	Za poprawny opis zmian temperatury w styczniu i w lipcu między Yorkiem a Kazaniem ..... 1 pkt
13.	Np. Między Yorkiem a Kazaniem amplituda temperatury wzrasta.	0 - 1	Za poprawnie sformułowany wniosek ..... 1 pkt
14.	A. odległość od oceanu.	0 - 1	Za poprawną odpowiedź ..... 1 pkt
15.	a) Przyczyny meteorologiczne: Cyklony, susze, tornada Przyczyny geologiczne: tsunami, wybuchy wulkanów, trzęsienia ziemi. b) Obszary występowania: cyklony – Zatoka Bengalska, susze – Sahel, tornada –środkowe stany USA.	0 - 2	a) Za poprawne pogrupowanie kłęsk żywiołowych ..... 1 pkt b) Za poprawne przyporządkowanie obszarów do kłęsk meteorologicznych ..... 1 pkt
16.	a) rędziny, b) bielice, c) czarnoziemy	0 - 1	Za przyporządkowanie trzech typów gleb ..... 1 pkt
17.	a) Najwięcej zanieczyszczeń napływa z południa i z zachodu. b) Przyczyny, np.: - przewaga wiatrów W i SW, - dużo zakładów przemysłowych emitujących zanieczyszczenia (np. elektrownie ciepłne) u południowych sąsiadów Polski.	0 - 2	a) Za poprawne podanie dwóch kierunków geograficznych ..... 1 pkt b) Za poprawne podanie głównej przyczyny ..... 1 pkt
18.	B, D, F	0 - 1	Za poprawny wybór trzech miejsc ..... 1 pkt
19.	Np. - brak rąk do pracy, - wzrost bezrobocia w niektórych zawodach, np. położnej, nauczyciela, - wzrost kosztów opieki społecznej i medycznej nad ludźmi starszymi, - wzrost wydatków na emerytury i renty.	0 - 2	Za poprawne podanie: - jednego problemu ..... 1 pkt - dwóch problemów ..... 2 pkt

20.	<p>Np. Podobieństwa: - zbliżony wskaźnik przyrostu naturalnego do wielu państw UE, - podobny wskaźnik dzietności. Różnice: - mniejszy wskaźnik rozwodów, - Polki wcześniej wychodzą za mąż.</p>	0 - 2	<p>Za poprawne podanie: - dwóch podobieństw ..... 1 pkt - dwóch różnic ..... 1 pkt lub - jednego podobieństwa i jednej różnicy ..... 1 pkt</p>
21.	<p>a) aglomeracja monocentryczna b) megalopolis</p>	0 - 1	<p>Za poprawne przyporządkowanie typów dla zespołów miast ..... 1 pkt</p>
22.	<p>a) ropa naftowa b) A, C</p>	0 - 2	<p>Za podanie nazwy surowca ..... 1 pkt Za poprawny wybór dwóch obszarów ..... 1 pkt</p>
23.	<p>a) węgiel kamienny, węgiel brunatny b) energia wiatru</p>	0 - 2	<p>Za poprawne podanie nazwy dwóch surowców ..... 1 pkt Za poprawne podanie nazwy alternatywnego źródła energii ... 1 pkt</p>
24	<p>Np. <u>Argumenty za:</u> - produkcja energii jest czystsza dla środowiska przyrodniczego niż w elektrowniach konwencjonalnych (np. odpady z elektrowni atomowych mają mniejszą masę i objętość), - możliwość lokalizacji na terenach do tej pory pozbawionych elektrowni konwencjonalnych (np. obszar północnej Polski), - w dłuższej perspektywie czasowej może brakować w Polsce i na świecie surowców konwencjonalnych – źródeł energii dla elektrowni konwencjonalnych (np. węgla kamiennego, ropy naftowej), - na świecie wdrażane są do produkcji bezpieczne urządzenia - reaktory III generacji. <u>Argumenty przeciw:</u> - niebezpieczeństwo awarii, której konsekwencje mogą zagrażać życiu ludzi, - brak własnego surowca (rud uranu), - brak wystarczającej liczby specjalistów potrzebnych przy budowie i funkcjonowaniu elektrowni atomowej, - konieczność zapewnienia bezpiecznych warunków składowania odpadów z elektrowni atomowej</p>	0 - 2	<p>Za podanie dwóch logicznych argumentów: - za ..... 1 pkt - przeciw ..... 1 pkt lub Za podanie po jednym logicznym argumente za i przeciw ..... 1 pkt</p>

25.	<p>Porównanie, np.: W Chinach produkuje się ponad 10 razy więcej energii elektrycznej niż w Norwegii, ale na 1 mieszkańca znacznie więcej energii produkuje Norwegia.</p> <p>Przyczyny różnic, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bardzo duża liczba ludności Chin, która daje małą wartość wskaźnika, - mała liczba ludności Norwegii, która daje dużą wartość wskaźnika, - w Norwegii duża produkcja taniej energii w hydroelektrowniach. 	0 – 2	<p>Za poprawne porównanie produkcji globalnej i w przeliczeniu na 1 mieszkańca ... 1 pkt</p> <p>Za poprawne podanie przyczyny różnic ..... 1 pkt</p>
26.	<p>Opis pionowej osi co 500 TWh. Od lewej: USA, Chiny, (Kanada), Niemcy, Polska, Norwegia.</p>	0 – 3	<p>Za poprawne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie diagramów słupkowych dla Polski i Norwegii ..... 1 pkt - podpisanie pięciu krajów ..... 1 pkt - opis pionowej osi ..... 1 pkt
27.	<p>a) np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie wpływów z turystyki, - zmniejszenie wpływów z transportu lotniczego, - niszczenie infrastruktury, <p>b) np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzmożona kontrola na granicach, - ścisła współpraca pomiędzy policjami poszczególnych państw, - wprowadzenie ścisłej kontroli wjeżdżających pojazdów na teren danego państwa, - uczulanie społeczeństwa na możliwość wystąpienia zagrożeń, - wyrównywanie różnic społeczno-ekonomicznych, - rozpowszechnianie postaw tolerancji wobec imigrantów. 	0 – 3	<p>a) Za poprawne podanie dwóch skutków ..... 1 pkt</p> <p>b) Za poprawne podanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednej propozycji działania ..... 1 pkt - dwóch propozycji działań ..... 2 pkt
28.	<p>Wyspy Morza Karaibskiego – C Park Narodowy Yellowstone – A Rio de Janeiro – E Wodospad Niagara – B</p>	0 - 2	<p>Za poprawne przyporządkowanie obiektów do miejsc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwóch lub trzech ..... 1 pkt - czterech ..... 2 pkt